

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1524/2015
21.01.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Споменке Зарић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници из радног односа тужиле М.Б. из Б., чији је пуномоћник Е.Ј., адвокат из Б., против тужене А. з. к. л. С. и Ц.Г. ДОО из Б., ради поништаја решења и исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3009/2014 од 13.03.2015. године, у седници већа одржаној 21.01.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле М.Б. из Б., изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3009/2014 од 13.03.2015. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 6077/10 од 10.11.2011. године, исправљене решењем од 12.05.2014. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи првостепено решење директора Савезне управе за контролу летења 05/1 број 2573/1 од 23.07.1993. године којим јој је престао радни однос код тужене и другостепено решење 05/1 број 2573/3 од 08.08.1993. (односно 06.08.1993) године којим је потврђено првостепено решење, што је тужена дужна да призна и трпи, као неоснован. Ставом другим изреке је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена да јој исплати на име неисплаћених зарада и накнада зарада за период од 23.07.1993. године до 31.12.1993. године износ од 40.044,80 динара са законском затезном каматом почев од 25.01.1994. године до коначне исплате. Ставом трећим изреке је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужилци на име неисплаћених зарада и накнада у периоду од 01.01.1994. године до 20.11.1995. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом ближе наведене у том ставу изреке. Ставом четвртим изреке је одбијен као

неоснован тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужена да јој исплати на име неисплаћених разлика зарада и накнада у периоду од 20.11.1995. године до 29.02.1996. године појединачне месечне износе са законском затезном каматом ближе наведене у том ставу изреке. Ставом петим изреке је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужена да јој исплати на име неисплаћене накнаде за регрес за годишњи одмор износе са законском затезном каматом ближе наведене у том ставу изреке. Ставом шестим изреке је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужена да у корист тужиле на име припадајућих доприноса уплати одговарајуће износе обавезних доприноса за пензионско и инвалидско осигурање надлежном фонду а на износе зарада и накнада и разлике зарада и накнада ближе утврђених у изреци ове пресуде за период од 25.01.1994. године до 29.02.1996. године. Ставом седмим изреке је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужила тражила да јој тужена на име нематеријалне штете због душевних болова – повреде угледа и части плати износ од 600.000,00 динара са законском затезном каматом почев од доношења пресуде па до коначне исплате. Ставом осмим изреке је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужена да јој на име нематеријалне штете због душевних болова због умањења животних активности исплати износ од 1.200.000,00 динара са законском затезном каматом почев од датума доношења пресуде па до коначне исплате, а ставом деветим изреке је обавезана тужила да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 484.650,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 3009/2014 од 13.03.2015. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу тужиле и потврдио првостепену пресуду са исправком од 12.05.2014. године, а ставом другим изреке је одбио захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по жалби као неоснован.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужила је благовремено преко пуномоћника изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11) и утврдио да ревизија није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка предвиђена чланом 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је тужила била у радном односу код тада СРЈ, у Савезној управи за контролу летења, распоређена на радно место сарадника контролора летења за обраду података о лету ваздухоплова. Решењем директора СУКЛ 05/1 број 2573/1 од 23.07.1993. године тужили је престао радни однос због пет узастопних радних дана неоправданог изостанка са посла. Решењем 05/1 број 2573/3 од 06.08.1993. године је одбијен

приговор тужиле и потврђено је првостепено решење. У образложењу оспореног решења је наведено да је тужилца у периоду од 16.06.1993. године до 24.06.1993. године била учесник штрајка радника СУКЛ и да је неоправдано изостала са рада пет узастопних радних дана, при чему је од 24.06.1993. године до 06.08.1993. године и надаље била спречена за рад због болести. Неспорно је да је штрајк радника Савезне управе за контролу летења трајао у континуитету од 16.06.1993. године, па и у време доношења оспореног решења од 23.07.1993. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови одбили као неоснован тужбени захтев тужиле за поништај оспореног решења којим јој је престао радни однос и решења којим је одбијен њен приговор, с обзиром да су се у конкретној ситуацији стекли услови за примену члана 12. став 2. Закона о изменама Закона о штрајку („Службени лист СРЈ“ број 37/93), којим је брисан члан 11, а измењен члан 12. Закона о штрајку („Службени лист СФРЈ“ број 23/91 и „Службени лист СРЈ“ број 42/92). Нижестепени судови своје одлуке образлажу потпуним и ваљаним разлозима које у свему прихвата и ревизијски суд.

Према одредби члана 12. став 1. Закона о изменама Закона о штрајку, запослени у државним органима немају право на штрајк и радни однос им престаје ако организују штрајк или учествују у штрајку, сходно ставу 2.

У конкретном случају, тужилца је у спорном периоду учествовала у организованом прекиду рада – штрајку, који је започет у време када су радници у државним органима имали право на штрајк, полазећи од одредаба члана 11. Закона о штрајку. Током трајања штрајка – дана 17.07.1993. године је ступио на правну снагу Закон о изменама Закона о штрајку којим је брисан члан 11. а измењен члан 12. Закона о штрајку. Код утврђеног да је тужилца у спорном периоду учествовала у штрајку, током чијег трајања је ступио на снагу закон којим је прописана забрана штрајка запосленима у државним органима, а који се примењује на све ситуације у току, за период од његовог ступања на снагу, то је тужилци на законит начин престао радни однос, како то правилно закључују и нижестепени судови.

Са наведеног, није повређено правило забране ретроактивности закона, а наводи ревизије којима се оспорава овакав закључак нижестепених судова нису основани. Наиме, примена материјалног права од стране нижестепених судова и њихово правно схватање у свему су у складу са закључком донетим на саветовању Савезног суда, Врховног војног суда, Врховног суда Србије, Врховног суда Републике Црне Горе и Вишег привредног суда у Београду одржаном од 24. до 26.09.1996. године у Суботици. Према овом закључку, за случај трајних правних ситуација „у току дејства“ која постоје делом у време важења старог а делом у време важења новог закона, нови закон се, у принципу, непосредно примењује (непосредна примена новог закона) на још „несвршена факта“ почев од дана његовог ступања на снагу, а на „свршена факта“ примењује се стари закон, како у погледу вануговорних тако и уговорних трајних правних ситуација, ако из закона не следи што друго (Билтен судске праксе Врховног суда Србије број 4/96).

Како је побијаном одлуком утврђено да су оспорена решења тужене којим је тужиљи престао радни однос законита, то је правилно другостепени суд одбио и тужбени захтев за накнаду штете.

Осталим ревизијским наводима се у суштини оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, па их ревизијски суд није посебно испитивао, будући да се утврђено чињенично стање у смислу одредбе члана 398. став 2. ЗПП, ревизијом не може побијати.

На основу члана 405. став 1. ЗПП је одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Снежана Андрејевић, с.р.**